

На основу члана 8. Статута Савеза самосталних синдиката Београда, Изборна скупштина Савеза самосталних синдиката Београда на седници 18. фебруара 2010. године доноси

**ПРОГРАМ РАДА
САВЕЗА САМОСТАЛНИХ СИНДИКАТА БЕОГРАДА
ЗА ПЕРИОД 2010 – 2015. ГОДИНЕ**

У циљу што потпунијег остваривања заштите права и интереса чланства и побољшања социјално – економског положаја запослених програмски циљеви и задаци усмерени су, пре свега, на активности којима ће се обезбедити најефикаснија заштита запослених и њихових права и слобода. Како се они могу остварити једино у условима када функционишу све институције и механизми демократске, правне и социјалне државе, Савез самосталних синдиката Београда бориће се за такву државу и такве њене институције. Програм садржи методе синдикалног деловања за постизање што бољих ефеката у оквирима реалних могућности, пре свега дијалогом, а у случају да он изостане и друге облике синдикалне борбе.

У циљу успешног деловања у условима предстојећег завршетка процеса приватизације, даљих реформи које су основа за укључивање у европске интеграције, Савез самосталних синдиката Београда захтева реформисање Савеза самосталних синдиката Србије како би се обезбедила рационалнија, ефикаснија и делотворнија организација и стабилна позиција у односу на послодавце и институције система.

Приоритетна активност самосталних синдиката и Савеза самосталних синдиката, на свим нивоима, мора бити остваривање суштинског социјалног дијалога социјалних партнера, јер се само консензусом о најважнијим питањима која опредељују положај запослених може обезбедити стабилан развој и социјални мир.

**ЈАЧАЊЕ САМОСТАЛНИХ СИНДИКАТА И
САВЕЗА САМОСТАЛНИХ СИНДИКАТА**

Настављање транзиције, реформи у привреди и друштву и привођење крају процеса приватизације, захтевају промене у синдикалном организовању и деловању самосталних синдиката и Савезу самосталних синдиката.

Чланство захтева јак, ефикасан и стручно оспособљен синдикат који ће бити у стању да повезује и усклађује интересе и заједничке циљеве на нивоу послодавца, гране – делатности, локалне самоуправе – Града Београда и Републике Србије.

Зато ће се Самостални синдикати и Савези самосталних синдиката неминовно прилагођавати променама и спровести неопходне реформе у сопственој организацији и деловању како би се на ефикасан начин заштитила права и интереси чланства, а пре свега, побољшао њихов социјално-економски положај.

У овом периоду задржаће се комбиновани принцип гранског и територијалног организовања, али модификован путем рациона-лизације, укрупњавањем гранских синдиката и адекватнијим организовањем територијалних облика кроз јасно дефинисање надлежности и одговорности.

Уважавајући масовност, као полазну снагу Синдиката, перманентно ће се водити активност на учлањењу запослених у самосталне синдикате и посебно осмислити стратегија за учлањавање у приватизованим предузећима, новооснованим и малим фирмама кроз стално оспособљавање и едукацију синдикалног чланства а посебно његовог руководства на свим нивоима организовања, као и увођење високог степена професионализма и стручности у раду.

Такође, врло важно је успоставити систем правовременог, објективног и потпуног информисања на интерном и екстерном плану.

РАДНО – ПРАВНА ЗАШТИТА

Пружање радно – правне заштите, односно заштита права из рада и по основу рада биће приоритетан задатак кроз стално унапређење система рада, како би се неопходна стручна помоћ пружила сваком члану коме је потребна и то на најефикаснији могући начин.

Савез самосталних синдиката Београда радно – правну заштиту оствариваће на следећи начин:

- праћењем Закона и других прописа везаних за радно – правну заштиту и информисањем чланова органа и председника синдикалних организација о истим,
- давањем примедби, мишљења и предлога на нацрте закона и прописа који су од значаја за материјално – социјални положај запослених и њихову радно – правну заштиту,
- указивањем на проблеме и поједина питања у остваривању и заштити права радника како би се превентивно деловало у циљу остваривања права запослених без судских спорова,
- заступањем пред судовима, инспекцијама, надлежним органима у предузећу и другим нивоима (жалбе, поднесци, рочишта, ванредни правни лекови),

- вођењем колективних спорова везаних за примену колективних уговора код послодаваца,
- учешћем у раду арбитража,
- сарадњом са инспекторима рада.

Савез самосталних синдиката Београда захтеваће да се заштита права запослених врши применом Закона о мирном решавању радних спорова, као и да се у циљу веће ефикасности вођења радних спорова пред судом, формирају специјализовани судови или одељења за радне спорове.

Посебна пажња обратиће се на пружању радно – правне заштите члановима органа и носиоцима функција у самосталном синдикату и случајевима када се крше одредбе Закона о раду и када послодавци против истих предузимају мере и санкције због њихових синдикалних активности.

КОЛЕКТИВНИ УГОВОРИ

Полазећи од чињенице да су колективни уговори незаменљиво и најјаче средство Синдиката у уређивању односа између интереса радника и послодаваца, односно за остваривање и заштиту права запослених, Савез самосталних синдиката Београда ће, од социјалних партнера захтевати примену одредби Закона о раду које се односе на колективне уговоре, примену Општег колективног уговора и његовог проширеног дејства, посебних колективних уговора, као и колективних уговора код послодаваца.

Да би Савез самосталних синдиката Београда могао да оствари своју улогу у систему колективних уговора у условима када остали социјални партнери још немају довољно политичке воље, међусобног поверења и одговорности да приступе стварању новог модела колективног преговарања, Синдикат мора да дефинише преговарачку платформу и у склопу ње посебно минимум питања која треба заједнички регулисати на одређеном нивоу и основне захтеве од којих се не може одустати у заштити материјалног положаја запослених, побољшању услова рада, збрињавању вишка запослених, синдикалној заштити и др.

Савез самосталних синдиката Београда и у будућем периоду пружаће потребну стручну помоћ у свим фазама припреме, израде, закључивања и примене колективних уговора код послодаваца, укључивши и решавање спорова, односно формирања и функционисања арбитраже за заштиту индивидуалних и колективних права запослених.

СОЦИЈАЛНИ ДИЈАЛОГ

У условима даље транзиције и у стању осиромашене привреде и друштва социјални дијалог је најбољи пут да се изађе из социјалних проблема и конфликта.

Зато ће се инсистирати на успостављању суштинског социјалног дијалога између синдиката, послодаваца и органа власти како на нивоу Републике, тако и на нивоу града Београда и локалних самоуправа јер се једино на тај начин могу заштити елементарна права запослених и чланства и обезбедити социјални мир.

Инсистираће се на успостављању радноправног и активног партнерског односа у поступку припремања и доношења закона и других прописа из свере радног односа, социјалног осигурања, услова рада, транзиције и приватизације, политике цена и зарада и мера социјалног програма, посебно да се закони и други прописи битни за радни, социјални и материјални положај запослених не могу доносити без консензуса свих социјалних партнера.

Залагаће се за развој социјалног дијалога у предузећима и установама, као једног од кључних елемената усаглашавања и регулисања интереса између света рада и света капитала.

Савез самосталних синдиката Београда ће даље инсистирати да истински заживи Социјално – економски савет на нивоу Града Београда а пружиће и сву потребну помоћ за настављање и даље унапређење већ успостављеног социјалног дијалога у граду Београду у комунално – стамбеној делатности, области културе, предшколског васпитања и образовања, управи и др., захтеваће да се обезбеде буџетска средства за заједничке трипартитне пројекте којима би Социјално – економски савет и Савет за запошљавање у Београду могли да конкретно допринесу побољшању материјално – социјалног положаја запослених, пре свега, кроз отварање нових радних места.

ДЕЛОВАЊЕ У ПРОЦЕСУ ПРИВАТИЗАЦИЈЕ

Савез самосталних синдиката Београда прихвата нужност наставка приватизације као основног елемента спровођења укупне транзиције али захтева да она буде законита и праведна, јавна у свим фазама уз реално социјално прихватљиве последице, односно кроз реалне социјалне програме које имају материјалну потпору.

Инсистираће да се сви случајеви приватизације за које се сумња да је било злоупотреба, кршења прописа, сукоба интереса, недовољне јавности, корупције и криминала, темељно подвргну ревизији како би се приватизација вратила у легалне токове и утврдила одговорност.

Залагаће се за стриктно поштовање обавеза купаца из купопродајних уговора, а посебно на социјалним елементима и исплатама зарада и захтевати да се сачине планови приватизације свих великих система у јавном сектору.

У предузећима код којих тек предстоји приватизација, као и у приватизацији јавних предузећа захтеваће се:

- задржавање већинског власништва државе у јавним предузећима,
- обезбеђивање општег консензуса за то шта се и под којим условима неће приватизовати,
- селективно и пажљиво спровођење приватизације јер су у питању предузећа која имају огроман значај за укупан развој националне економије,
- утврђивање минималног социјалног програма који обезбеђује материјалну и социјалну сигурност запослених, кроз обавезност настанка континуитета производње у регистрованим делатностима; забрану исказивања вишка запослених у одређеном временском периоду; поштовање закљученог колективног уговора; одређивање адекватног износа отпремнине; поштовање права запослених утврђених Законом о раду, Уговором о раду и Колективним уговором,
- да средства од приватизације буду усмерена, у првом реду, у сверу производње,
- да Синдикат, као социјални партнер, активно учествује у доношењу закона који се тичу економског положаја предузећа,
- одвијање приватизације на такав начин да се терет структурног прилагођавања не превали искључиво на запослене, већ да они буду збринуте кроз отварање нових радних места или преко одговарајућих социјалних програма,
- преиспитивање свих случајева приватизације у којима је дошло до повреде закона и непоштовања купопродајних уговора,
- формирање посебног тела које би чинили представници социјалних партнера у циљу контроле спровођења приватизације.

Савез самосталних синдиката Београда и даље ће пружати стручну помоћ свим синдикалним организацијама предузећа и установа која се налазе или ће се наћи у процесу приватизације а у циљу решавања конкретних проблема, оствариће сарадњу са Министарством за привреду и регионални развој и Агенцијом за приватизацију и Акцијским фондом.

МАТЕРИЈАЛНО – СОЦИЈАЛНИ ПОЛОЖАЈ ЗАПОСЛЕНИХ

Савез самосталних синдиката Београда, у циљу заштите материјално – социјалног положаја запослених и даље ће инсистирати од надлежних органа да се што пре донесе и утврди јасна стратегија развоја и изврше измене системских прописа како би се створили услови за нове инвестиције, побољшање услова привређивања, нове производне програме, отварање нових радних места и тиме остварила основно права на рад, адекватну зараду а тиме и одговарајући животни стандард достојан човека.

Редовно ће се пратити кретање трошкова живота и објективно сагледавати кретање цена свих елемената потрошачке корпе и предлагати конкретне мере за заштиту стандарда и супродстављати се повећањима цена производа и услуга, посебно оних предузећа која имају монополски положај.

Залагаће се за обезбеђивање социјалне сигурности за све оне који остану без посла, кроз доношење и примену социјалног програма који би гарантовао иста права за све делатности и запослене, као и остваривање других права на накнаду, преквалификације, доквалификације, самозапошљавање, уз субвенције и кредите, запошљавање код других послодаваца а у оквиру Националне службе за запошљавање.

Савез самосталних синдиката Београда:

- захтеваће преиспитивање драстичног повећања износа партиципације за коришћење здравствених услуга,
- бориће се против даљих рестрикција у остваривању права запослених на здравствену заштиту, пензијско – инвалидско осигурање, дечију заштиту и заштиту породице са најмањим примањима,
- инстираће на повећању квалитета основне здравствене заштите, бољу снабдевеност лековима, редовност исплате накнада и других припадности из средстава Фонда здравственог осигурања,
- залагаће се да се добровољно и допунско пензионо осигурање запослених регулише кроз колективне уговоре,
- ангажоваће се на побољшању радних услова кроз примену Закона о безбедности и заштити здравља на раду итд.

У циљу заштите стандарда будућих пензионера инсистирати на спровођењу прописа који омогућавају повезивање стажа запослених за период у којем послодавци то нису учинили.

У вези да реформом система пензијског и инвалидског осигурања залагаће се за :

- ефикаснију контролу и наплату доприноса за обавезно пензијско – инвалидско осигурање (стварном применом одредби Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање и Закона о пореском поступку и администрацији и њиховим одговарајућим изменама),
- изградњу одговарајућих контролних механизма ради смањења сиве економије и у том циљу одговарајуће измене важеће законске регулативе,
- што хитније формирање Централног регистра обвезника доприноса за обавезно пензијско – инвалидско осигурање,
- вршење одговарајућих измена у Закону о пензијско – инвалидском осигурању, како запослени који одлази у пензију не би сносио последице уколико његов послодавац није уплаћивао допринос за пензијско – инвалидско осигурање,
- утврђивање власништва над лечилиштима, бањама и другом непокретном имовином намењеној повећању стандарда пензионера и уступање те имовине на управљање Републичком фонду ПИО,
- враћање дела средстава од коришћења и приватизације објеката за чију су изградњу коришћена средства Републичког фонда ПИО.

ЗАПОШЉАВАЊЕ

Савез самосталних синдиката Београда ће се посебно ангажовати на решавању проблема велике незапослености у Београду, а тиме и смањењу сиромаштва. Од Скупштине града Београда, Националне службе запошљавања – Филијала у Београду, Социјално – економског савета и Савета за запошљавање захтеваће да се редовно доносе конкретни годишњи програми запошљавања са финансијском потпором из буџетских средстава и донација, стварање повољнијих услова од стране Државе за страна улагања, а нарочито гринфилд инвестиција.

Савез самосталних синдиката Београда ће инсистирати да се реализују мере које су утврђене стратегијама за запошљавање и смањење сиромаштва Законом о запошљавању и остваривању права за случај незапослености, а нарочито на:

- организовању јавних радова;
- доношењу мера за подстицање отварања малих и средњих предузећа и предузетништва;
- доношењу одлука о приоритетним делатностима од интереса за локални развој у функцији запошљавања;

- реализовању програма оспособљавања, преквалификације и обуке за дефицитарне послове и специфична занимања разних стручности и профила;
- подстицању samozapoшљавања, како би радници који остану без посла, припадајуће отпремнине и накнаде наменски користили за оснивање малих предузећа и запошљавање на пословима пружања помоћи у кући старим и немоћним лицима, обезбеђења школа, вртића и установа, помоћи у учењу и стицању посебних знања, вештина и заната, пословима екологије, односно заштите животне средине, рад у социјалним, здравственим установама итд.

Залагаће се за спровођење законске регулативе у пракси како би се максимално спречио „рад на црно“ и тиме спречила експлоатација запослених на тај начин.

ОРГАНИЗОВАЊЕ ПРОТЕСТА И ШТРАЈКОВА

Уколико извршна власт и послодавци не буду желели социјално партнерство и не буду сносили одговорност за мере које ће предлагати и спроводити, Савез самосталних синдиката Београда ће променити метод свога деловања и ради постизања својих циљева предузети одређене активности:

- на изради стратегија за организовање протеста и штрајкова,
- на одговорном процењивању, планирању, организовању и вођењу протеста и штрајкова који ће да изразе солидарност, јединство и снагу Савеза и гранских синдиката,
- на подизању свести и стварању позитивног става и подршке шире јавности и других синдикалних централа приликом организовања штрајкова и протестних активности.

РЕШАВАЊЕ СТАМБЕНИХ ПОТРЕБА ЗАПОСЛЕНИХ

У периоду када се завршава циклус изградње станова солидарности и када се више Законом не издвајају средства за ове намене, Савез самосталних синдиката Београда ће инсистирати да Скупштина града Београда планира и из буџета и других извора издвоји средства за финансирање изградње одређеног броја станова који би били намењени материјално и социјално најугроженијим категоријама запослених и њиховим породицама, као и пензионерима, лицима која су остала без посла, инвалидима рада и сл. а који су без стана, без довољно средстава и за живот, а камоли за решавање својих стамбених потреба.

Инсистираће се на примени Закона о социјалном становању, чиме би се обезбедила замена за изградњу станова солидарности.

Начин финансирања, изградње и расподеле ових станова у Београду морао би се регулисати одговарајућим одлукама и другим актима у чијем предлагању и доношењу треба да буду репрезентативни синдикати, односно сва три социјална партнера, што значи да то мора бити задатак Социјално – економског савета града Београда.

ОСПОСОБЉАВАЊЕ И ЕДУКАЦИЈА

Све сложенији услови привређивања које намеће приватизација и нови власници, честе промене радног и социјалног законодавства и других прописа који се усклађују са европским нормама и стандардима, захтевају јаке и стручно оспособљене синдикате који ће бити у стању да се изборе за интересе чланства, као и синдикалне активисте који ће имати вештину комуницирања и преговарања са послодавцима о свим питањима која се тичу материјалне и социјалне позиције запослених.

До неопходне компетентности, професионализма и стручности може се доћи само кроз стални процес едукације, односно образовања и учења.

Због тога Савез самосталних синдиката Београда, у сарадњи са појединим стручним и научним организацијама и институцијама, користећи искуства синдиката других земаља, донеће дугорочан програм синдикалног оспособљавања и плански организовати семинаре, тематска саветовања уз учешће искусних предавача, обезбеђење одговарајуће литературе и коришћење савремених метода и педагошких средстава за образовање и обуку синдикалних активиста.

ИНФОРМИСАЊЕ И МАРКЕТИНГ

За организовање и успешно вођење синдикалних активности неопходно је обезбедити редовно и свестрано информисање синдикалног чланства и шире јавности о раду и свим значајним збивањима у ССС Београда а која су усмерена на остваривању и заштити интереса и права запослених.

Информисање и промовисање синдикалних активности, интереса и циљева ССС Београда вршиће се путем присуства у јавности кроз одржавање прес конференција, саопштења за јавност, наступа на електронским медијима, презентирање резултата рада, маркетиншких порука и коришћењем интернета и свог сајта.

У функцији савременијег и ефикаснијег екстерног и интерног информисања и међусобних комуникација успоставиће се систем компјутеризације градских одбора самосталних синдиката и повереништава као и у што већем броју синдикалних организација како би се остварила јединствена повезаност.

У циљу што потпунијег информисања синдикалних организација и руководства органа, ССС Београда ће наставити да издаје лист ``Београдски радник``, као савремено гласило прилагођено по форми и тематици потребама практичног синдикалног деловања у новим условима.

У циљу бољег информисања постојећег и придобијања новог чланства припремиће се и на пригодан начин публиковати проспекти и илустроване брошуре о активностима Савеза самосталних синдиката Београда.

САРАДЊА СА ДРУГИМ СИНДИКАТИМА И МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА

Савез самосталних синдиката Београда наставиће сарадњу са другим синдикатима о питањима од заједничког интереса за чланство на принципима међусобног уважавања, толеранције и реализације заједничких усаглашених активности и јединственог наступа према послодавцима и органима власти.

Представници ССС Београда учествоваће у свим активностима које ССС Србије организује у циљу размене искустава са синдикатима појединих земаља и њиховим асоцијацијама и укључиће се у поједине облике сарадње, студијске посете синдикалним централама и њиховим центрима за обуку.

У складу са материјалним могућностима вршиће размену делегација и обогаћиваће сарадњу са синдикатима главних градова европских земаља са којима постоје традиционално добри односи и повезиваће се са другим центрима који за то имају интерес.

Наставиће се редовни контакти, консултације и усклађивање активности ради вођења заједничких акција са већима ССС градова и свих општина у Србији које за то испоље интерес и у том циљу вршиће се размена информација, гласила, стручних материјала и учествоваће у раду заједничких скупова, саветовања, округлих столова, трибина и сл.

ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ

Савез самосталних синдиката Београда и даље ће се бавити активностима као што су:

- пружање материјалне помоћи члановима ССС Београда којима је то неопходно, у складу са Правилником о раду Фонда солидарно – материјалне помоћи,
- учешће у хуманитарним акцијама и солидарним активностима,
- покретање активности на формирању Секције жена и младих и сарадња са удружењима незапослених,

- организовање рекреативних и годишњих одмора за чланове ССС Београда под повољним условима, као и укључивање у поједине облике одмора и опоравка у циљу превенције радне инвалидности,
- организовање радничко – спортских игара и сусрета ССС Београда у земљи и иностранству,
- обележавање Међународног празника рада – 1. Маја и Дана ССС Београда – 22. марта.

ФИНАНСИРАЊЕ СИНДИКАЛНИХ АКТИВНОСТИ

Остваривање Програма рада ССС Београда захтева стабилну материјалну основу. Због деловања у условима тржишне привреде, предстојеће пуне приватизације, повећања броја осиромашених чланова и већих потреба за материјалном помоћи, финансирања штрајкачких активности и сл. као и бољег техничког опремања и коришћења савремених средстава рада, неминовно су потребна и већа финансијска средства. Она се морају обезбедити и допунским изворима прихода по основу издавања пословног простора, пружањем услуга другим лицима, маркетиншким активностима, као и већим ангажовањем и пословањем предузећа ``Синд – трејд``.

Синдикална чланарина је основни извор прихода па је неопходно да све синдикалне организације своју статутарну обавезу потпуно извршавају и да се одлучно примењују мере одговорности и санкционише недисциплина, као и све злоупотребе у финансијском пословању. Средства се морају користити наменски, уз максимално смањење трошкова и што већу штедњу, а имовина ССС Београда мора се заштитити и редовно одржавати.

Надлежни органи ССС Београда, у сарадњи са градским одборима и повереништвима редовно ће, уважавајући све специфичности гране и делатности којој припадају синдикалне организације, вршити увид и контролу у наплати и расподели синдикалне чланарине, при чему се одступања могу толерисати само из оправданих разлога и такође ће вршити редовне анализе, сачињавати извештаје и планове финансијског пословања у складу са законима и другим приписима.

СТРУЧНА СЛУЖБА ССС БЕОГРАДА

Стручна служба ССС Београда мора постати још ефикаснија у пружању услуга и потребне помоћи на остваривању и заштити интереса и права чланства, као и укупно функционисање синдикалних организација, самосталних синдиката, повереништава, Савеза самосталних синдиката Београда и њихових органа.

Сложени и одговорни задаци који се пред Стручну службу постављају захтевају стручно усавршавање, пријем нових високо стручних кадрова одређених профила али и даљу рационализацију, побољшање техничке опремљености, услова рада, као и укупно функционисање Стручне службе а нарочито правно – економски послови, финансијско – рачуноводствени, анализа и статистика, управљање пројектима и информационим системима, управљање људским и материјалним ресурсима и питањима контроле и ревизије.

* * *

Напомена: Програм Рада ССС Београда за период 2010 – 2015. године, Веће ССС Београда иновираће са питањима која произађу из докумената 14. Конгреса ССС Србије.

Председништво
Савеза самосталних синдиката
Београда